

บทบาทของสารกำจัดวัชพืชใช้ก่อนปลูกที่มีต่อการควบคุมวัชพืชและการเจริญเติบโตของสับปะรดซึ่งปลูกโดยไม่มีการเตรียมดิน

Performance of Pre Planting Herbicides on Weed Control and Growth of No Tillage Pineapple (*Ananas comosus* L.)

เกลียวพันธ์ สุวรรณรักษ์⁽¹⁾ เสริมศิริ คงแสงดาว⁽¹⁾
Kleopan Suwanarak⁽¹⁾ Sermsiri Kongsangdao⁽¹⁾

ABSTRACT

Studies on weed control in no tilled pineapple cultivation were conducted during June 1991 to August 1993 in Phetchaburi Horticultural Research Station. Randomized Complete Block was designed with 3 replications and 8 treatments. No-tilled cultivation and herbicides were used to eradicate weeds at 1 month before planting pineapple shoots. Dimefuron + diuron 320+240 g ai/rai and hexazinone+diuron 160+240 showed good efficiency for weed control without affected to the crop. Moderate weed control obtained from the treatments of glufosinate NH_4^+ + diuron and paraquat + diuron at the same rate of 160+240 g ai/rai while bromacil 320 g ai/rai gave good control during the first 3 months. Imazapyr 40 g ai/rai followed with paraquat 160 g ai/rai showed excellent weed control, but this herbicide caused phytotoxic effect to pineapple when planted at 1 month after herbicide application. However, tilled cultivation before planting showed better weed control efficacy than no tilled cultivation which yield was differ by 14.3%

บทคัดย่อ

การศึกษาสารกำจัดวัชพืชในไร่สับปะรด ซึ่งปลูกโดยไม่มีการเตรียมดิน ได้ดำเนินการระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2534 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2536 ณ สถานีทดลองพืชสวนเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี วางแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block ประกอบด้วย 3 ซ้ำ 8 กรรมวิธี สารกำจัดวัชพืชซึ่งพ่นแบบหลังวัชพืชงอกในแปลงที่ไม่มีการไถเตรียมดินปรากฏว่า dimefuron+diuron และ hexazinone+diuron อัตรา 320+240 และ 160+240 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ แสดงประสิทธิภาพการกำจัดวัชพืชได้ดีโดยไม่เป็นพิษต่อต้นสับปะรด ซึ่งปลูกภายหลังพ่นสาร 1 เดือน

ผลผลิตแตกต่างจากกรรมวิธีอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ glufosinate NH_4^+ +diuron และ paraquat +diuron อัตรา 160+240 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ ทั้งสองสูตรผสม และ bromacil อัตรา 320 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ กำจัดวัชพืชได้เป็นที่น่าพอใจในช่วง 1-3 เดือนแรก แม้ว่าการใช้ imazapyr อัตรา 40 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ จะมีประสิทธิภาพการควบคุมวัชพืชได้ดีที่สุด แต่ไม่ปลอดภัยต่อสับปะรดซึ่งปลูกหลังจากนั้น 1 เดือน อย่างไรก็ตามการไถเตรียมดินก่อนปลูกยังคงมีศักยภาพดีกว่าการไม่ไถเตรียมดินในด้านประสิทธิภาพการควบคุมวัชพืชและการเจริญเติบโตของสับปะรด โดยผลผลิตสับปะรดต่างกัน 14.3 %

(1) กลุ่มงานวิทยาการวัชพืช กองพฤกษศาสตร์และวัชพืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

Weed Science group, Botany and Weed Science Division, Department of Agriculture, Jatuchak, Bangkok 10900

คำนำ

สับปะรดเป็นพืชทนแล้ง ปลูกง่ายและเจริญเติบโตได้ดีในดินทรายหรือดินร่วนปนทรายซึ่งมีการระบายน้ำดี (Ekern, 1965; Grice and Proudmon, 1968) พื้นที่ปลูกสับปะรดแม้ว่าจะมีหน้าดินชั้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำก็สามารถดำรงชีวิตและให้ผลผลิตได้ ลักษณะทางสรีรวิทยาของสับปะรดมีความเป็นไปได้ที่สามารถปลูกสับปะรดโดยไม่ต้องมีการเตรียมดิน เพราะสับปะรดมีระบบรากตื้น ดูดกินอาหารจากปุ๋ยที่ปรกติจะไหลบริเวณใบล่างของต้นสับปะรด หากสามารถปลูกสับปะรดโดยไม่ต้องเตรียมดินเกษตรกรจะประหยัดค่าใช้จ่ายอย่างน้อยที่สุดไร่ละ 200-300 บาท ซึ่งการไถเตรียมดินจำเป็นต้องมีเครื่องมือไถพรวนราคาแพง มีน้ำมันเชื้อเพลิงและยังต้องใช้แรงงานร่วมอยู่ด้วย แต่การไม่ไถเตรียมดินทำให้วัชพืชขึ้นเบียดเบียนในพื้นที่ก่อนการปลูกสับปะรด เป็นอุปสรรคสำคัญที่จะต้องกำจัดวัชพืชเหล่านั้น การใช้สารกำจัดวัชพืชจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่อาจช่วยแก้ปัญหาได้ จึงได้ทำการทดลอง เพื่อคัดเลือกสารกำจัดวัชพืชบางชนิด สำหรับใช้พ่นควบคุมวัชพืชในไร่สับปะรดซึ่งปลูกโดยไม่มีการเตรียมดิน

สิ่งที่ใช้ในการทดลองและวิธีการ

การทดลองใช้สารกำจัดวัชพืชเพื่อควบคุมวัชพืชก่อนปลูกสับปะรด ดำเนินการ ณ สถานีทดลองพืชสวนเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ระหว่างเดือนมิถุนายน 2534 ถึงเดือน ธันวาคม 2536 สภาพดินเป็นดินร่วนปนทราย มีวัชพืชสำคัญได้แก่ กะเพราผี (*Hyptis suaveolens* Poit.) เชน่ใบมน (*Melochia corchorifolia* L.) ถั่วฝัก (*Phaseolus lathyroides* L.) ผักยาง (*Euphorbia geniculata* Orteg) ผักโขม (*Amaranthus viridis* L.) หญ้าปากควาย (*Dactyloctenium aegyptium* (L.) Willd) หญ้าตีนนก (*Digitaria adscendens* (HBK) Henr) หญ้าตีนติด (*Brachiaria reptans* (L.) Gard et Hubb.) และ หญ้านกสีชมพู (*Echinochloa colona* (L.) Link.) วางแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block ประกอบด้วย 3 ซ้ำ 8 กรรมวิธี กรรมวิธีต่างๆ แสดง

ใน Table 3 ภายหลังเลือกพื้นที่ซึ่งมีวัชพืชชนิดต่างๆ ขึ้นปกคลุมอย่างสม่ำเสมอแล้ว แบ่งเป็นขนาดแปลงย่อย 6.0X8.0 เมตร พ่นสารกำจัดวัชพืชตามกรรมวิธีที่กำหนด โดยใช้เครื่องพ่นสะพายหลัง แรงดันที่ปล่อยน้ำ 80 ลิตร/ไร่ หัวพ่นแบบพัด ภายหลังพ่นสารกำจัดวัชพืชได้ 1 เดือนปลูกหน่อสับปะรดพันธุ์ บัตตาเวีย (Smooth Cayene) โดยคัดหน่อที่มีขนาดเท่าๆ กัน หรือมีน้ำหนักประมาณ 400-500 กรัม ระยะปลูกหน่อสับปะรด 0.25X0.50X1.00 เมตร หลังปลูก 3 เดือนใส่ปุ๋ย 15-15-15 อัตราต้นละ 15 กรัมโดยหยอดที่กาบใบล่างของสับปะรด สำหรับแปลงเปรียบเทียบ คือ กรรมวิธีที่ 1 (control check) และ กรรมวิธีที่ 2 การใช้ bromacil อัตรา 320 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ ซึ่งทั้ง 2 กรรมวิธีนี้มีการไถเตรียมดินและกรรมวิธีที่พ่นสาร bromacil จะพ่นหลังปลูกสับปะรด ส่วนแปลงที่ใช้ imazapyr+paraquat จะทำการพ่น imazapyr ก่อน และพ่นตามด้วย paraquat ในวันต่อมา

การบันทึกประสิทธิภาพสารกำจัดวัชพืช กระทำเมื่อ 1, 2, 3, 4 และ 5 เดือน หลังพ่นสาร และบันทึกระดับความเป็นพิษของสารกำจัดวัชพืชที่มีต่อต้นสับปะรด เมื่อ 5 เดือน หลังพ่นสารหรือ 4 เดือนหลังปลูกสับปะรด บันทึกน้ำหนักวัชพืชสดและแห้งก่อนการทดลอง และ เมื่อ 1, 2, 3, 4 และ 7 เดือนหลังพ่นสาร บันทึกการเจริญเติบโตของสับปะรด และผลผลิต

ผลการทดลองและวิจารณ์

แปลงทดลองในสถานีทดลองพืชสวนเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี มีวัชพืชหลายชนิดแพร่กระจายทั่วไป จากการประเมินปริมาณน้ำหนักสดและน้ำหนักแห้งเฉลี่ย 1,633 และ 963.5 กรัม/ตารางเมตร ตามลำดับ (Table 1) วัชพืชสำคัญแสดงใน Table 2 เช่น หญ้าปากควาย กะเพราผี เชน่ใบมน หญ้าตีนติด หญ้าตีนนก และ ผักบั้งยาง เป็นต้น

ผลการทดลองใน Table 3 การไม่ไถเตรียมดิน แต่ใช้สารกำจัดวัชพืชก่อนปลูก 1 เดือนนั้น ก่อนปลูกทำการประเมินประสิทธิภาพการกำจัดวัชพืช ปรากฏว่า imazapyr+paraquat อัตรา 40+160 กรัมสารออกฤทธิ์/

Table 1. Weed coverage in the experimental area (June 1991).

Observation site	Weed fresh weight (g/m ²)	Weed dry weight (g/m ²)
1	763	371
2	1,963	1,110
3	1,743	1,265
4	2,063	1,108
Average	1,633	963.5

Table 2. Weed species in the experimental area.**Narrowleaves**

Brachiaria reptans (L.) Gard. et Hubb.
Dactyloctenium aegyptium (L.) P. Beauv.
Digitaria adscendens (HBK) Henr.
Echinochloa colona L. (Link.)
Rhynchelytrum repens (Willd) C.E. Hubb.

Broadleaves

Ageratum conyzoides L.
Abutilon indicum (L.) Sweet
Alysicarpus vaginalis (L.) DC.
Amaranthus viridis L.
Euphorbia geniculata Ortega.
Euphorbia hirta L.
Hyptis suaveolens Poit.
Melochia corchorifolia L.
Phaseolus lathyroides L.
Stachytarpheta indica Vahl.
Tridax procumbens L.

Sedges

Cyperus iria L.
Cyperus rotundus L.

ไร่ สามารถควบคุมวัชพืชได้ดีมาก จนถึงการประเมินผลครั้งสุดท้ายที่ 5 เดือน แต่สัปดาห์แรกจะมีอาการเป็นพิษแม้จะประเมินผลหลังพ่น 5 เดือน หรือหลังปลูก 4 เดือน สารกำจัดวัชพืชอีกกลุ่มผสมหนึ่งคือ dimefuron+diuron อัตรา 320+240 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ ให้ผลการควบคุมวัชพืชดีมากในช่วง 1-3 เดือน และประสิทธิภาพอยู่ระดับดีถึงกว่า 5 เดือน เช่นเดียวกับ hexazinone+diuron อัตรา 160+ 240 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ ให้ผลระดับดีและค่อนข้างดีโดยลำดับ สอดคล้องกับงานทดลองของเกษมและคณะ (2538) ซึ่งรายงานไว้ว่า hexazinone+diuron อัตรา 90+360 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ พ่นคลุมดินก่อนปลูกสัปดาห์แรก 2 สัปดาห์ สามารถควบคุมวัชพืช ไบแคบ ไบกว้างและกกบางชนิด ได้ถึง 8 สัปดาห์

Glufosinate NH₄⁺+diuron อัตรา 160+240 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ ให้ผลการควบคุมวัชพืชระดับเดียวกับ

Table 3. Weed control efficacy and phytotoxicity of herbicides.

Herbicide	Rate (g ai/rai)	Weed control					Toxicity
		1MAA ⁴⁾	2MAA	3MAA	4MAA	5MAA	5MAA
1. Control check ¹⁾	-	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
2. Bromacil ²⁾	320	4.5	3.9	3.4	3.0	2.8	1.0
3. Bromacil	320	3.6	3.2	3.1	2.9	2.7	1.0
4. Glufosinate NH ₄ ⁺ +diuron	160+240	5.0	4.3	3.8	3.4	3.2	1.0
5. Paraquat+diuron	160+240	4.5	3.8	2.4	2.2	2.0	1.0
6. Imazapyr+paraquat ³⁾	40+160	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	1.3
7. Hexazinone+diuron	160+240	4.7	4.6	4.2	3.8	3.7	1.0
8. Dimefuron+diuron	320+240	5.0	5.0	5.0	4.5	4.0	1.0
Average		4.2	3.9	3.5	3.2	3.1	1.04
						-	-

1) Ploughing and no weed control

2) Ploughing and applied herbicide 1 day after planting

3) Applied paraquat 1 day after imazapyr

4) Month after herbicide application

Table 4. Dry weight of weed assessed in each treatment

Herbicide	Rate (g ai/rai)	Dry weight (g/0.25m ²)				Dry weight decrease (%)
		1MAA ⁴⁾	2MAA	3MAA	4MAA	4MAA
1. Control check ¹⁾	-	42.4 a ⁵⁾	87.3 a	173.0 a	840.3 a	0.0
2. Baomacil ²⁾	320	13.4 b	15.0 b	76.2b c	147.1 bc	82.5
3. Bromacil	320	14.0 b	18.3 b	75.3 bc	151.7 bc	81.9
4. Glufosinate NH ₄ ⁺ +diuron	160+240	8.0 c	9.0 b	49.6 bcd	101.3 cd	87.9
5. Paraquat+diuron	160+240	14.3 b	17.0 b	83.7 b	202.6 b	75.9
6. Imazapyr+paraquat ³⁾	40+160	4.3 c	0.9 c	13.0 d	22.0 e	97.4
7. Hexazinone+diuron	160+240	9.0 c	10.0 b	53.7 bcd	109.3 cd	87.0
8. Dimefuron+diuron	320+240	4.0 c	1.1 c	19.3 d	39.1 de	95.3
Average		13.7	19.3	68.0	201.7	86.8
F - test		**	**	**	**	-
C.V.(%)		23.4	32.2	26.6	20.6	-

1) Ploughing and no weed control

2) Ploughing and applied herbicide 1 day after planting

3) Applied paraquat 1 day after imazapyr

4) Month after herbicide application

5) Means within column followed by the same letter are not significantly different at 5% level.

Table 5. Height of pineapple in each treatment

Herbicide	Rate (g ai/rai)	Height (cm)			
		4MAP ⁴⁾	5MAP	6MAP	12MAP
1. Control check ¹⁾	-	35.6	44.2	60.8	65.9
2. Bromacil ²⁾	320	37.9	48.0	57.4	61.5
3. Bromacil	320	43.9	42.3	56.7	56.9
4. Glufosinate NH ₄ ⁺ +diuron	160+240	37.1	45.4	57.6	61.6
5. Paraquat+diuron	160+240	36.3	42.2	54.4	60.1
6. Imazapyr+paraquat ³⁾	40+160	36.5	51.3	55.7	53.2
7. Hexazinone+diuron	160+240	42.1	43.3	58.2	61.4
8. Dimefuron+diuron	320+240	37.0	42.5	53.0	56.8
Average		38.3	44.9	56.7	59.7
F - test		NS	NS	NS	NS
C.V.(%)		13.3	7.8	9.5	8.7

1) Ploughing and no weed control

2) Ploughing and applied herbicide 1 day after planting

3) Applied paraquat 1 day after imazapyr

4) Month after planting

imazapyr+paraquat เมื่อ ประเมินผลที่ 1 และ 2 เดือน ทั้งยังมีความปลอดภัยต่อต้นสับประรด สารกำจัดวัชพืช กลุ่มสมนี้ สามารถควบคุมวัชพืชได้ระดับปานกลางแม้ จะนานถึง 5 เดือนหลังพ่น ในขณะที่ paraquat+diuron อัตรา 160+240 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ ควบคุมวัชพืช ได้ดีเช่นเดียวกับ bromacil อัตรา 320 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ ซึ่งพ่นหลังปลูก 1 สัปดาห์และแปลงมีการเตรียมดิน paraquat+diuron อัตราดังกล่าวจะควบคุมวัชพืชได้เพียง 2 เดือน หลังจากนั้นวัชพืชใบกว้างจะ

ปรากฏให้เห็นมากในแปลงทดลอง สำหรับ bromacil อัตรา 320 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ พ่นในสภาพแปลงซึ่งไม่มีการเตรียมดิน สามารถกำจัดวัชพืชได้เกือบดี ในช่วง 1 เดือนแรก และประสิทธิภาพลดลงอยู่ระดับปานกลาง โดยวัชพืชใบกว้างและหัวหมูขึ้นเป็นส่วนมาก เป็นที่น่าสังเกตว่าประสิทธิภาพของ bromacil ซึ่งพ่นหลังปลูก 1 วันในแปลงที่มีการไถเตรียมดินจะมีประสิทธิภาพดีกว่า bromacil พ่นก่อนปลูกในแปลงที่ไม่มีการไถเตรียมดิน ทั้งการเจริญเติบโตและผลผลิต

Table 6. Size of pineapple fruit at harvesting.

Herbicide	Rate (g ai/rai)	Length (cm)	Circumference (cm)
1. Control check ¹⁾	-	14.5	29.5
2. Bromacil ²⁾	320	18.7	40.0
3. Bromacil	320	18.0	38.2
4. Glufosinate NH ₄ ⁺ +diuron	160+240	16.7	39.3
5. Paraquat+diuron	160+240	17.0	37.3
6. Imazapyr+paraquat ³⁾	40+160	15.2	30.0
7. Hexazinone+diuron	160+240	17.2	39.7
8. Dimefuron+diuron	320+240	16.8	38.3
Average		17.5	36.5
F - test		NS	NS
C.V.(%)		8.4	14.3

- 1) Ploughing and no weed control
 2) Ploughing and applied herbicide 1 day after planting
 3) Applied paraquat 1 day after imazapyr
 4) Month after herbicide application

Table 7. Weight of crown, peduncle and fruit of pineapple

Herbicide	Rate (g ai/rai)	Weight		yield	
		g/peduncle	g/crown	kg/fruit ⁴⁾	ton/rai
1. Control check ¹⁾	-	78.0	323.3	0.52	1.9 d ⁵⁾
2. Bromacil ²⁾	320	66.7	350.0	0.92	5.6 a
3. Bromacil	320	77.3	379.3	0.96	4.9 b
4. Glufosinate NH ₄ ⁺ +diuron	160+240	72.0	336.7	0.94	4.9 b
5. Paraquat+diuron	160+240	63.3	296.7	0.74	5.1 ab
6. Imazapyr+paraquat ³⁾	40+160	68.7	363.3	0.78	3.5 c
7. Hexazinone+diuron	160+240	73.3	348.7	0.91	5.2 ab
8. Dimefuron+diuron	320+240	64.0	356.7	0.94	5.2 ab
Average		70.4	344.3	0.83	4.5
F - test		NS	NS	NS	**
C.V.(%)		12.3	16.8	21.4	8.5

- 1) Ploughing and no weed control
 2) Ploughing and applied herbicide 1 day after planting
 3) Applied paraquat 1 day after imazapyr
 4) Weight of crown + peduncle + fruit
 5) Means within column followed by the same letter are not significantly different at 5% level.

สับปะรดในสภาพไถเตรียมดินก็สูงกว่าการไม่ไถเตรียมดิน โดยผลผลิตต่างกัน 14.3%

การทดลองนี้จะเห็นว่าภายหลัง 3 เดือนไปแล้ว สารกำจัดวัชพืชหลายชนิดใช้พ่นแบบผสมหรือพ่นเดี่ยว และตามด้วยสารกำจัดวัชพืชอีกชนิดหนึ่ง จะมีแนวโน้มด้อยประสิทธิภาพ ทำให้มีวัชพืชขึ้นใหม่จำนวนมาก ฉะนั้นการพ่นซ้ำในเวลา 3 เดือนหรือไม่เกิน 4 เดือน สำหรับบางกรรมวิธีเพื่อผลในการควบคุมวัชพืชที่ระยะยาวน่าจะได้มีการทดลองในขั้นต่อไป เช่น

bromacil และ diuron และสารกำจัดวัชพืชที่เลือกทำลายในสับปะรด สำหรับ imazapyr+paraquat หรือ imazapyr เดี่ยวๆ หรือ glufosinate NH₄⁺ หรือ hexazinone +diuron คงไม่มีความปลอดภัยหากจะพ่นตามภายหลังปลูกสับปะรดแล้ว แต่น่าจะได้มีการศึกษาอัตราเนื้อสารที่สูงขึ้น และช่วงเวลาการปลูกสับปะรดที่มีความปลอดภัย

จากการประเมินน้ำหนักวัชพืชแห้งในพื้นที่ 0.5X0.5 เมตรที่ 4 เดือนหลังพ่นสาร จะเห็นว่าแปลง

เปรียบเทียบ (control check) มีวัชพืชแห้ง 840.3 กรัม/0.25 ตารางเมตร ในขณะที่แปลงที่ควบคุมวัชพืชได้ดีที่สุด คือ imazapyr+paraquat อัตรา 40 +160 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ มีวัชพืชเพียง 22.0 กรัม/0.25 ตารางเมตร ส่วนมากจะเป็นถั่วฝัก และวัชพืชใบกว้างเพิ่งจะเริ่มงอกเพียงประปราย จาก Table 4 นี้ อาจกล่าวได้ว่าสารกำจัดวัชพืชช่วยลดการเบียดเบียนของวัชพืชได้ 86.8%

การเจริญเติบโตของสับปะรด จากการวัดความสูงปรากฏว่าทุกกรรมวิธีไม่มีความแตกต่างทางสถิติ แต่กรรมวิธีพ่นด้วย imazapyr+paraquat อัตรา 40+160 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ สับปะรดมีขนาดเล็กกว่ากรรมวิธีอื่น (Table 5) สำหรับผลผลิตเมื่อเก็บเกี่ยวที่ 16 เดือน หลังปลูก ใน Table 5 ความยาวของผลและเส้นรอบวงไม่มีความแตกต่างทางสถิติ แต่แปลงเปรียบเทียบ (control check) และแปลงที่มีผลกระทบจากสารกำจัดวัชพืชนั้นปรากฏว่าขนาดผลจะเล็กกว่ากรรมวิธีอื่นและผลผลิตได้เพียง 3.5 ตัน/ไร่ ในขณะที่กรรมวิธี ซึ่งกำจัดวัชพืชได้ดีที่สุด โดยไม่ทำให้สับปะรดเป็นอันตรายได้ผลผลิต 5.2 ตัน/ไร่ อย่างไรก็ตามการไม่กำจัดวัชพืชตลอดฤดูปลูก ผลผลิตสับปะรดได้เพียง 1.9 ตัน/ไร่ หรือผลผลิตลดลงถึง 63.5% เมื่อเปรียบเทียบกับกรรมวิธีซึ่งดีที่สุดจากการทดลองในครั้งนี้

สรุปผลการทดลอง

การปลูกสับปะรดโดยไม่เตรียมดินมีแนวทางการจะเป็นไปได้ ถ้าสามารถจัดการวัชพืชในแปลงปลูก สาร

กำจัดวัชพืชยังคงมีบทบาทสำคัญต่อการควบคุมวัชพืชในไร่สับปะรด ซึ่งจากการทดลองครั้งนี้ ผลผลิตสับปะรดเพิ่มขึ้น 63.5% ถ้ามีการควบคุมวัชพืชอย่างมีประสิทธิภาพ dimefuron+diuron อัตรา 320+240 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ และ hexazinone+diuron อัตรา 160+240 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ แสดงประสิทธิภาพการควบคุมวัชพืชได้ดีโดยไม่กระทบต่อการเจริญเติบโตของสับปะรด imazapyr+paraquat อัตรา 40+160 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ แม้ว่าจะมีประสิทธิภาพดีมากในการควบคุมวัชพืชแต่ไม่ปลอดภัยต่อสับปะรด สารกำจัดวัชพืชชนิดอื่นๆ ซึ่งมีแนวโน้มที่ดีในการแก้ปัญหาวัชพืชระยะ 3 เดือนแรก คือ glufosinate NH₄+diuron, paraquat+diuron และ bromacil อัตรา 160+240, 160+240 และ 320 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ ตามลำดับ อย่างไรก็ตามการไถเตรียมดินยังคงแสดงศักยภาพที่ดีกว่าการไม่ไถเตรียมดิน ทั้งด้านประสิทธิภาพการควบคุมวัชพืช การเจริญเติบโตของสับปะรดและผลผลิต ซึ่งสามารถเปรียบเทียบจากการใช้ bromacil อัตรา 320 กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่ พ่นหลังปลูก 1 วัน ในสภาพไถเตรียมดินให้ผลผลิตสูงกว่าการใช้สารนี้ในสภาพไม่ไถเตรียมดิน แต่พ่นก่อนปลูกสับปะรด 1 เดือน ถึง 14.3%

คำขอบคุณ

ขอขอบคุณ นายอัศวิน โนทะยะ นายสมบัติ ดงเต้า และผู้อำนวยการสถานีทดลองพืชสวนเพชรบุรี ที่ให้การอนุเคราะห์งานวิจัยนี้จนสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์

เอกสารอ้างอิง

- เกษม ทองทวี พิบูลย์ มณีปกรณ์ และอรสา วงษ์เกษม. 2538. การทดสอบประสิทธิภาพของสารกำจัดวัชพืชในการควบคุมวัชพืชบางชนิดในไร่สับปะรด. รายงานความก้าวหน้าผลงานวิจัย การประชุมวิชาการอรัญญาพืชแห่งชาติครั้งที่ 2. 9-11 ตุลาคม 2538 เชียงใหม่. เล่มที่ 1 หน้า 173-180.
- Ekern, P.C. 1965. Plant Physiology. Vol 40: p. 736.
- Grice, D.S.G. and G.D. Proudmon. 1968. Farming South Africa. 44: p 13.